

SZENTESÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előzetési ár
 egy negyedévre 1 fnt 25 kr., félévre 2 fnt 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 I. tized 265. szám, özv. Friedl Józsefné urnó házában, hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket
 és nyiltteri közleményeket a kiadóhivatal mérésektől árjegyzék szerint számít.

Előjárói önkény.

Szentes, 1890. márc. 23.

Alig múlik nap, hogy városi előjáróságunk újabb és újabb önkényének megdönthetetlen adatai ne kerüljenek kezünk közé s ha mind, amit így összegyűjtöttünk, chronológikus sorrendben akarnánk megírni, bizony tekintélyes kötetet adna ki, melyből e kor jövődő történetirója elképelve látná, hogy Magyarország alkotmányos újraébredése virágkorában is hogy burjánzott nálunk az abszolútizmus, mely nem ismer törvényes korlátot vagy önkényű erőszakkal út rést a fennálló törvényen.

Mert a mi előjáróságunk kény szerint teszi magát túl a népképviselőten, melyben pedig az alkotmány és törvény gyökerezik.

Hiába, hogy e törvény világosan megmondja, miszerint a tanács, illetőleg polgármester csak végrehajtója a városi képviselő határozatainak; hiába, hogy törvény szabályozza, miszerint a költségvetés keretén túl terjeszkednie kiadásai nem szabad s ha ennek mégis szüksége forogna fenn, ez csak oly pótköltségvetés alapján történhet, mely a felsőbb jóváhagyást is elnyerte; sőt hiába még az is, hogy az országos és általánosan kötelező idevágó törvényeken kívül még városi szervezeti szabályunk is van, melyet az országos törvé-

nyekkel egyenlő tiszteletben tartani, sőt azt mások által is tiszteletben tartatni: épp az előjáróságnak volna első és elengedhetlen kötelessége; — mindez hiába!

Kény szerint, a nélkül hogy cselekedeteiről a városi képviselőnek számot adni szükségesnek látná, lábbal tiporva törvényt és szabályrendeletet, halad a maga útján előjáróságunk és alig van az adminisztrációnak olyan ága, melyben tulkapásokat ne engedje meg magának, oly tulkapásokat, melyek a város közönségének anyagi kárával járnak; alig egy olyan, mely a törvényes kereten belül mozogna állandóan.

Az előjárói önkény legújabb gyoma, melyről tudomást nyertünk, az adóvégrehajtásnál burjánzott fel. 1879-ig ugyanis, a városnak 3 adóvégrehajtója volt, kik közül kettő a bel- és egy a külterületen teljesített szolgálatot. E három adóvégrehajtó közül kettő évi 250 fnt, egy pedig 280 fnt fizetést huzott.

1879-ban történt, hogy az adóvégrehajtók fizetésjavításának kérdése a közgyűlés elé került, mely aztán a fizetést mindháromnál évi 300 frtra emelte és e közgyűlési határozattal aztán, törvényhatósági jóváhagyással, érvényben is volt egészen 1886-ig.

1886-ban ugyanis kidolgoztatott a város szervezeti szabályrendelete, melynek 59. §-a az adóügyi osztály személyze-

tének és teendőinek felsorolásakor, az adóvégrehajtók létszámát szintén 3-ban állapítja meg, míg ugyan-e szervezeti szabály 106. §-a, a tisztviselők, segédkezelő-és szolgálati személyzet évi járandóságait tárgyalván, világosan azt mondja: „2 adóvégrehajtó a városban, a 250 fnt. — és 1 adóvégrehajtó, a külterületen 280 fnt.” vagyis az tűnik ki, hogy 1886-ban a közgyűlés, a városi szervezeti szabályrendelet tárgyalása és megalkotásakor, visszatért az adóvégrehajtók fizetési tekintetében az eredeti állapothoz és mellőzte a korábbi képviselőtestület azon határozatát, hogy e fizetés 300 frtra emeltessék.

Az itt eddig elmondottakból kétségtelenül kiviláglik, hogy az adóvégrehajtók fizetése eredetileg évi 250 fnt, illetőleg 280 fnt volt, hogy a közgyűlés jóváhagyásával ez a fizetés időközileg egyöntetűen 300 frtra emeltetett s hogy ugyancsak a közgyűlés által 1886-ban alkotott szervezeti szabályrendelet e fizetést ismét leszállította évi 250, illetve 280 frtra; kiviláglik továbbá kétségbevonhatlanul, hogy az adó végrehajtók létszáma közgyűlésileg, mindig csak háromban lón megállapítva.

S dacára e kétségbevonhatlan tényeknek, melyek közgyűlési határozaton alapulnak, a gyakorlati kivitelben mit tapasztalunk?

Tapasztaljuk azt, hogy az adóvé-

TÁRSA.

A Futri Tamás tévedése.

Vig elbeszélés.

Írta: Bánfalvi Lajos.

(Folytatás.)

Ah, hiszen ez egy teljesen megtört, bűnbánó ember, ki mélyen meghajolva áll előtte. Ettől nincs mit félnie.

Bátorsága egyszerre feledett és szigorral zakítá féle a beszélőt:

— Ne tovább, uram! Mentséget nem hallgathatom meg. Az én magaviselete tegnap este különben is —

— Nem volt korrektek, nem volt lovagias, vágott szavába Tamás ur. Ah, tudom, érzem ezt jól és éppen ezért — A viszony, amelyben nagyrabecsült családjához álltam —

— Nem lehet többé a régi. Természetesen. Önök igazan van, uram s épp ezért elvárom, hogy bárhol találkozik enyéimmel: olybá vegye, mintha soha nem ismertük volna egymást!

Futri Tamás ur bátorságot vett magának feltekinteni.

A tanácsos mondta ezt? Az az engedékeny, nyájas ur, akinek epéje sincsen.

— Nem ismerek őrben az emberre, ki hozzám mindég szinte atyai jóindulattal volt; jegyez meg szerényen.

— Na tesszegessük ezt uram! Önnek igaz van. Atyai jó indulattal voltam önhöz s ezért jobb, ha nem részletezzük tovább e kérdést, mely mindkettőnkre csak kínos lehet. Oh, uram! Ön megcsallt, ön ritul vissza! bizalmammal.

A tanácsos ur már már elérkeznyült. Szerenese, hogy ő nagysága épp ekkor nyitott be, megjelenésével felbeszakítva egy — előreláthatólag — rendkívül érdekes drámai jelenetet.

Kimért, lassu leptekekkel, méltóságteljesen suhogott végig a szalonon, egy tekintet-re sem miltatva Tamás urat, ki kezeit esdeklőn tárva feleje, meleg páthosszal szavalt:

— Nagyságos asszonyom, kerem, könyörgök: legyen szívesem férjemet, kinek szögóra —

— Kétségtelenül helyén van, vágta ketté a szót ő nagysága, mert hiszen oly ritkán alkalmaztatik.

Azután férjéhez fordult és utánozhatlan fenséggel, megvető pillantással sújtva az ifjút, folytató:

— Különbem nem tudom, mit akar ez az ur? Nem ismerem . . .

Tamás ur felvetette a fejét, mint a nemes paripa, mikor ostorcsapás éri. Ezt nem tűrhette el nyugodtan.

— Ah, szívesge: hát a gyöngéd nő sziv is kövé változott e házban? Jól van, asszonyom! nem lesz többé alkalma, velem megvételét éreztetni.

— Milyen kifejezéseket használ ez az ur?

— Bücsü kifejezések, asszonyom! Tehát meg kell válnom e helytől, folytatá, a szalon bucsupillantást vetve körbe, a faldal bitorzatára; megválnom, örökre! Pedig mily kedves emlékek tűznek ide, mily boldog órákat töltöttem e falak közt . . .

A tanácsos urat csaknem könnyekig meghatotta e bucsu. Ha tőle függ, nyakába morol a derek ifjúnak és dehogy bocsátja el magától. Egy tekintet ne jéjre azonban visszaadta erejét.

— Vessünk véget e jelenetnek; mondá. Miért feleslegti hurokat, melyek rezgése fájdalomosan eríti szívünket? Hagyjuk ezt.

— Igaza van! Mit is mondhatnék még? Ime hát, itt a gyűrű! Örömmel fogadtam és — — — miért tagadjam, fájdalomos tőle megválnom!

E szavakkal levonta újjáról az aszur foglialásu gyöngyvel ékes gyűrűt és a tanácsosnak nyujtá, ki meglepetve, szinte rémüléttel hátrált.

— Meg kézem érintését is félik? fakadt ki Tamás ur keserűen. Jó, megyek, hogy soha többé vissza ne térjek.

— Egy gyűrű! Mit akar gyűrűjével? kiáltott ő nagysága a távozó után, ki a kérdéses tárgyat az asztalra dobva, már a kilincset fogta.

— Kérdezze férjét, asszonyom, majd megmagyarázza!

Egy bök, egy mely meghajlás és Futri Tamás ur mögött bezárult a mennyország: Bereghi tanácsosék szalonjának az ajtaja.

rehajtók létszáma már 1886 előtt és azóta is állandóan nem három, hanem négy; továbbá tapasztaljuk azt, hogy — dacára az 1886-iki szervezeti szabályrendeletnek, a törvényesen tartott 3 végrehajtó soha, egy pillanatig sem huzott évi 250 frtnak megfelelő, hanem állandóan 300 frt évi fizetést, sőt ezen fölül közlök egy, a külterületi még 50 frt élelmezési díjat huzott és az eredetileg megállapított évi 250 frt. fizetés tulajdonképen egy negyedik „*kisegítő végrehajtó*” czimén alkalmazot egyének járt.

Volt hát közgyűlési határozat és a szervezeti szabályrendelet ellenére állandóan 4 adóvégrehajtónk, kik közül kettő szintén törvény ellenére évenként 50 frt, egy pedig 70 fittal több fizetést huzott, mint amennyit részére a szerv. szabályrendelet megállapít, míg egy az egyszáz fizetést, 250 frtot huzta törvényes jóváhagyás nélkül.

És ez az előjárói önkény, hogy egy summába fejezzük ki, 1886-tól, máig 1680 frtjába kerül a városnak, melynek statutumai (I. fejezet, 3. §. 5. pontja) azt mondják, hogy: *A közgyűlés joga, új hivatalok rendszeresítése, vagy a fennállóak megszüntetése.* mely jog — az ilyen előjáróság ügykezelése folytán merőben illuzóriussá válik.

Lesznek, kik ez ellen talán azzal érvelnek, hogy az adóvégrehajtó csak szegődményes, mert hiszen a szabályrendelet II-ik fejezete, mely a városi előjáróság, tanács-, a segéd-, kezelő- és szolgásmesterről általában szól, ezekről említést sem tesz, ami nyilván arra vall, hogy az adóvégrehajtók csak szegődményesek.

Ugye, ugyanezen fejezet utolsó bekezdése a szegődményesek létszámának időnként való megállapítását szintén a képviselőtestület jogát tartja fenn s csak alkalmazásukat bizza a tanácsra, polgármesterre vagy illető szaktisztviselőre

Végül meg, a fizetések felsorolásá-

nál, mint fentebb már hivatkoztunk is reá, tényleg háromban van e végrehajtók létszáma felvéve; évi 250, illetőleg 280 frt fizetéssel.

Oly sokszor hangzik felénk a vád: mintha mi erőszakkal is kutatnánk a rosszart városi előjáróságunk működésében, hogy nem ragadhajtuk meg elégszer az alkalmat annak bizonyítására, hogy ez az előjáróság a maga törvénysértő, önkényű, a közvagyonra káros intézkedéseivel mintegy kihívja a kritikát, mely elvégre is kötelessége a sajtónak, ha a nyilvános élet ellenőrzőjének nélkül szerepét hiven, gáncs és félelem nélkül kívánja betölteni.

Mert ebben az esetben is, nem azt tartjuk mi a közjóra, de sőt a közmórára sérelmesek, hogy 4 adóvégrehajtó működik és abban sem akadunk fel, hogy ez alkalmazottak 250 frt helyett 300 frt. évi fizetést huznak.

Hanem igenis megütözkünk és méltán azon, hogy ez a személyszaporítás és fizetés nem a törvényes formák közt van keresztülvéve, hanem igazi Bachkorszakbeli zsarnoki önkényvel, mely a községi népképriséletet illuzóriussá teszi. Jerántja a porba és annyival kárthatóbb, mert alkotmányos korban élünk és az alkotmányos törvények s ezek mellett, ugyancsak alkotmányos életünk kifolyásaként keletkezett szervezeti szabályrendeletek tiszteletben tartása, sőt mások által is tiszteletben tartatása épp annak a hatóságnak volna erkölcsi kötelessége, mely azokat ma teljesen figyelmen kívül hagyja; ami semmi esetre sem lehet átvírás példaadás a nagy tömegnek.

És kétszeresen kárthatandó az előjáróság törvénypírása és önkénye azért, mert indokolta sincs semmivel. Még csak kísérletet sem tett arra való nézvést, hogy a személyszaporítást és fizetésfelemelést a törvényes formák közt, a közgyűléstől kérje és kötelességszerűen a fölttes hatóság elé terjessze.

Pedig kétségtelen, hogy — ha

ezen ügyet a közgyűlés elé viszi és nyomós érvekkel bizonyítja a fizetésemelést és személyszaporítást elkerülhetlen szükséges voltát: amennyiben itt éven át alig 3—400 frtról van szó, a közgyűlés is megszavazta volna ezt s még ha nem teszi is — a szükség és kényszer hatás alatt, hivatalból megfölebbezhette volna a közgyűlési elutasító határozatot a fölttes hatósághoz, mely bizonyára épp oly kevésbé zárkózik vala el a föllebezés jogos volta elől, mint ahogy nem zárkózott el azon föllebezés elől sem, melyet a városi II. aljegyzői állás szervezésére vonatkozóan nyújtottak be annak idején és amely — a városi közgyűlés első elutasító határozata dacára is, ma már szervezeti határozatba ment.

Kísértés csak meg a városi előjáróság: mindég és mindenben szigorúan a törvény keretén belül intézkedni. Ne gazdalkodjék csak könnyelműen az adózók filléreivel: s meglátja, hogy eszünkbe sem jut, untalan gáncsolni, bírálgatni.

Legyen az, aminek lennie kell: a törvény első öre és tiszteletben tartója s mi nem ellene, de mellette leszünk!

Rendezetlen viszonyok. Vármegyénk községei, amelyek lakossága egytől-egyig szereti magát, büszke melivergetés közt, a legmagyarabb vármegye legmagyarabb lakosának hirdetni — e kétségtelenül hangzatos cimhez talán még több joggal csatlakozhatna egy másikat: azt, hogy a legmagyarabb vármegye *legrendezetlenebb községeinek* pártos lakosai.

Mert ahogy végignézzünk e szép, gazdag vidékű vármegyén, alig akad egyetlen egy község, melynek lakossága, összességében mint erkölcsi testület, rendezett viszonyokba dicselkedhetne; alig egy, melyben vagy a pártoskodás réme, vagy a hatalmon levők zsarnoki önkénye csaknem végzetesen nem veszélyeztetné a közbékét, melyet a körülöttünk levő vármegyék községei mind élveznek s amely nélkül a korszellemmel való előhaladás el sem képzelhető.

III.

Tamás rég elhagyta a szalont.

Több percbe telt és a Bereghi pár még mindég néma amulatással állt, hol a vendég mögött bezárult ajtóra nézve, hol meg egymásra tekintve kérdő, türelmes szemmel, mintha egymás arcáról akarnák leolvasni a gyűrű rejtélyes történetét.

— Töled kérjem! Te magyarázod majd meg! De hogyan? Míképpen? Milyen magyarázatot adhatasz? törté meg végre a csendet ő nagysága, nem elégedve meg azzal, hogy egy alakban tegye fel a kérdést — Mit tudom én, mit akar a gyűrű-jével, felelt kedvetlenül a tanácsos.

— Sajátságos, fölttebb sajátságos! Valamit még is tudnod kell. Reád hivatkozott. — De ha mondom, hogy semmit sem tudok! Hanem, niai — kérdezzük meg Flórárt. Hátha ő tudja.

— Igaz, megkérdezhetjük. Flórá! Gyermekem! szölt be ő nagysága az oldal-szobába.

A hívott azonnal megjelent. Bizonyos, hogy az ajtó mögött állt és csak a hívást várta, hogy rögtön bejőjön.

— Eitavozott? kérdezte bánatosan lemondó tekintettel szemében, melyek gyorsan cikáztak be a szoba minden zugát.

— El! Csak képzeld: még érzékeny bucsut veti tőlünk és boldog, édes órákról beszélt, melyeket körülünk töltött.

— Ah!

Mely sohaj emelte a leánya keltét, mint fájó visszaemlékezés ama boldog órákra.

— De olyan szigorú is voltam hozzá, milyennek nem is képzelt! büszkélkedett a tanácsos ur, mintha nagy diadalt aratott volna ellenfelén.

— Csak egyet nem értünk: távozásakor egy gyűrűt vont le újjáról és minden tiltakozásunk dacára itt hagyta.

— És azt mondta, hogy én adjak róla felvilágosítást. Ére!

— Egy gyűrűt?

— Igen, most is ott van az asztalon Flóra egyetlen ugrással az asztalnál termett. Felkapta a gyűrűt, nézegette, forgatta jobbra balra s aztán kitérő örömmel szorongatta hol a szívéhez, hol meg ajkához, ezer csókkal halmozta a piciny tárgyat. Arcáról eltűnt a fájdalom dermesztő vonása, homlokáról a bánat fellege, szeméből a köny. Csupa boldogságot sugárzott egész lénye, büvös fényben csillogtak a szemek és nem bírta tovább szívét érzelmével, gyorsan, szakadozottan kiáltá:

— A Fanni gyűrűje! A Fannié. Oh, ismerem, jól ismerem, tavaly kapta névnapi ajándékkul. Ugyanaz a gyűrű, amelyet tegnap, a nászalkomán vont le az újjáról. Furi. Ah, még most is, mintha előttem volna: milyen sugárzó, diadalmas tekintet vetett felém! És én — én meg, mintha villám sújtott volna le mellettem, elaléltam. Még vérem is, mintha megszünt volna keringeni ereimben és minden cseppje szívemhez szo-

rulna vissza... Éreztem, hogyan hal el izenként minden tagom. Közül voltam a kétségbeeséshez és ha rögtön el nem hagyjuk a termet: képtelen lettem volna könnyeimet visszafojtani.

— Szegény, szegény jó gyermekem! — És ezt a gyűrűt nálunk hagyja? Nem értem!

— És azt mondja, hogy én magyaráz-zam meg.

— Megfoghatatlan! Talányszerű!

És a talányszerű gyűrű kétről-kétre vándorolt. Mindenki megnézte, megtapogatta, megforgatta, mintha ki akarná belőle csikarni a mélységes titkok, hogy felcsigázott kíváncsiságát kielégítse. Aztán ismét letették az asztalra, melyet körbe álltak, nem tudva megválni a büvös kis arany korong szem-leletétől.

Anyyra elmerültek, ahogy észre sem vették, hogy a szalon ajtaját valaki hevesen feltárja és elegáns utcái öltözkében szép fiatal leánya lép, vagy inkább szökből be élnek, fúrge léptekkel: úde piros ajkán kedves mosolyval, gyorsan pergő nyelvecskékjén vidám üdvözléttel.

— Ah, hah! Ah egész család együtt! Valóban szerencsés vagyok! Haha! Kezeit csókolom, nénikém! Szolgája tanácsos ur! És hahaha, legeslegálázatosabb szolgálója ő haragos felségének! Szervusz, szervusz!

(Folyt. köv.)

Hol a felkészék és híveik, hol meg az előjáróság és lakosság közt tör ki villongás, mely amellettt hogy hátrányára van a helyi érdekeknek, gátolja a jó adminisztrációt és végtelen sok dolgot ad — főlegbezásek alakjában — a vármegyének és közígazgatási bizottságnak; még fent is rontja vármegyénk hiteletét, régi jó hírét; mert hiszen alig van még egy hasonló vivású vármegye széles e hazában, melyből annyi jogosulatlan panasz, följelentés és főlegbezés zaklatná a kormányt, mint a miénkben, annyira, hogy bizony megérjük, hogy ma-holnap veszett hírbőlket költük.

A rendezetlen viszonyok legelektársabb bizonyítéka azonban az a gyakori körülmény, hogy nálunk egy-egy község előjárósága erőnekerejével tovább iparkodik a hatalom polcán maradni, semmint a megválasztásából folyó mandátum erre feljósítja; vagy pedig az, hogy a községi képviselőből nem válnak ki a törvényszabta határidőre a kiválandó elemek, hogy a testület új választásokkal feltöltésessék.

S különösen Dorosma és Csongrád városok brillíroznak ez önkénykedésben.

Dorosmát ma is oly előjáróság adminisztrálja, melynek hivatali mandátuma már rég lejárt s husztalan, hogy az alispán, kötelességszerűen még a múlt év decembereére elrendelte az új tisztújítást; a jó kun vér talán mindég kibívtó és talált ezáltal is olyformán, hogy maguk a hivatalban levők főlegbezték meg a belügyminiszterhez az alispán rendeletét. E főlegbezés fent máig sem nyert elintéztést s bár az új főszolgabíró a legjobb igyekezettel, azon van hogy az ily rendezetlen viszonyokat megszüntesse: akarata hajótörést szenved az elintézetlen állapotán.

Hasonló rendezetlen viszonyokat találunk Csongrádon, csak hogy itt nem az előjáróságban, hanem a községi képviselőtestületben.

E testület egy részének mandátuma még a múlt évben lejárt; dacára ennek azonban azok, akiknek e körülmény folytán ki kell válni a képviselőtestületből, továbbra is benn maradtak, a törvényszerű új választás nem volt megjelölhető — nem pedig azért, mert azok, akiknek a választást gátolni érdekükben volt, itt is főlegbeztést vetettek közbe.

S ha a megyei tisztújítás változást nem hoz be a főszolgabírói állásokban; ha Csongrád új és erőlyes főszolgabíró nem kap, ki aztán erős kézzel nyult bele a darázsészekbe és iparkodik az eddigi rendezetlen községi viszonyokat rendes mederbe terelni, úgy bizonyára még ma is törvénytelen községi képviselőtestületné Csongrádon a város ügyeit.

Persze, a főszolgabíró által keresztülvitt községi képviselőválasztást is megfőlegbezték. Ez a rendes, és úgy látszik, leg-hatásosabb fegyver. Sőt deputáció is járt fent a belügyminiszternél, bevádolni a főszolgabírórt.

A vád, a bepanaszolás, az innen e vármegyéből napirenden van. Miniszterek rémei és küldöttségek s bizony nem valami szép fényt vet magyar voltunkra ez az örökös vádaskodás, besugás, aknamunka, mely azonkívül hogy tekintélyünket is csorbítja, éppen nem alkalmas megszüntetni vármegyénk községei életében a rendezetlen viszonyokat.

Egy kis önmérséklet, egy kicsit több

őnbíralat és főleg egy kis méltányosság és belátás többet érne itt száz vádaskodó küldöttségnél.

De hát éppen ezeknek vagyunk nagy híján s amíg ebben nem változunk, viszonyaink sem lesznek soha rendezettek.

A kvalifikáció.

Azt hittük a kvalifikáció kérdésében a városi szervezeti szabályrendelet szerkesztésére kiküldött bizottság teljesen és véglegesen döntött, a mikor ezen munkát kezdetér elvi megállapodásra jutott arra nézve, hogy a kvalifikációt minden állásra meghatározza s csak ennek alapján bocsátkozik fizetés felemelés javasolásába.

Azonban csalódtunk.

A szervezeti szabályrendelet készítő bizottságnak f. hó 21-én tartott ülésében a kvalifikáció újlag kérdés tárgyává lett téve és pedig oly alakban felvetve, a mely szükségessé teszi, hogy vele tüzetesen foglalkozzunk, mert a törvény egyes szakaszaira hivatkozással ellenzi a kvalifikációnak a szervezeti szabályrendeletbe történt felvételét, olyan értelmezést tulajdonítva annak, mint-ha azon szakaszok egyenesen kizárnák a bizottságnak ehhez való jogát.

Röviden összegezve, a kérdés ez volt: van-e joga akár ezen bizottságnak, akár a városi képviselőtestületnek kvalifikációt kivánni oly tisztállásokra is, melyekre nézve eddig a törvény nem szabott kvalifikációt?

Azok a kik tagadják, hogy ezen joga megvolna a képviselőtestületnek, a községi törvény 73. §-ára hivatkoznak, melyben ez mondatik: „Előjáróvá választathatik minden 24 éves és nagykorú polgárral, a ki községi választó stb.” a mely intézkedés szerintük oly általános alapokra fekteti az előjáróság megválasztását s oly jogosítvány van adva benne a választó polgárok részére, hogy azzal szemben a szervezeti szabályrendelet tervezetben elhatalmazott intézkedés határozott jogfosztást tartalmaz.

Ez azonban határozatlan téves, és az említett törvényszakaszból foglalt intézkedés ily magyarázatot nem enged meg.

Koncedáljunk ugyan, hogy a felfogásban egy kis tetszőesség s talán valami kis logica is van s megjelöltem éppen ez volt oka annak, hogy e vélemény pártolói csak szavazás után hajoltak meg a többség akaratának. Azonban a tetszőességnek egy ily fontos kérdés elbírálatánál szerepe nincsen, s a tévedésnek is lehet logicája, mely azonban ennek dacára el nem fogadható.

Szerintük már maga a fentemlített törvényszakasz intézkedése határozottan megengedi a város képviselőtestületének a kvalifikáció megállapítását, mert abban egy oly legvégső korlát van a választásra vonatkozólag megszabva, a melyen túl menni nem szabad, a melynél kevesebbet a megválasztandótól követelni nem lehet, de a melynek korlátai között többet követelhetünk a megválasztandóktól.

Ha a községi törvény 2-ik szakasza megadja a jogot arra, hogy saját belügyeit a törvény korlátai között önállóan intézheti, 21-ik szakaszában pedig megmondja, hogy belügyeiben határozhat és szabályrendeleteket alkothat a község, nagyon természetes szintén csak e törvény korlátai közt; akkor lehetetlen, hogy a célbavett intézkedés helyes ne legyen, mert először is kétségtelen, hogy Szentés városának igen saját belügye a tisztviselőválasztás és a tisztviselőitől megkivánt kvalifikáció tekintetében való határozás, mert továbbá a törvény által megvont korlátok közt mozog akkor, midőn saját belügyeit illetőleg tisztviselőitől többet kíván, mint inkább akkor, ha annak korlátait túllépve, esetleg semmit sem kívánna.

De nem is lehetne ily fölfogás mellett esetet képzélni sem, amelyben az önkormányzat részére biztosított szabályrendelet alkotási és saját belügyeiben való intézkedési jog érvényesíthető lenne, ha az említettük értelmezés helyt állhatna, mert hisz akkor csak azt tehetnénk, amit a törvény előírt, de a tekintetben, amit a törvény nem

ír elő, semmi körülmények közt, még autonómiánkül fogva sem intézkedhetnénk s így az az autonómia csak egy „piktusz maskulusz” lenne, amelynek semmi pozitív értéke nincsen.

Egyébként kijelentjük, hogy ezen most tárgyalt nézetet oly elfogadhatatlannak tekintjük, hogy teljesen feleslegesnek tartanánk reflektálni is rá, de mert oly egyén részéről vetetett fel, a kiroli úgy vagyunk meggyőződve s a kit úgy ismerünk, hogy az előrehaladás barátja s a ki maga is kijelentette felszólalása és aggályai előterjesztésekor, hogy a kvalifikáció megállapításának nem ellensége s a ki városunk ügyei intézésében egyik vezérszerepet viszi, — nehogy ebből kifolyólag a balvelemény esetleg több hívót és követőt toborozzon magának, tehát szólnunk s legjobb belátásunk szerint megdönteni köteleességünknek tartottuk.

Úgy is erős ellenzés lesz a szervezeti szabályrendeletben lefektetett ezen fontos és városunk önkormányzatára nézve nagy jelentőségű reform ellen csupan azon okból, mert a kvalifikáció megállapítását szükség-szerűleg követni kell a mai kor igényeinek s viszonyainak meg nem felelő fizetés felemelés kérdésének, a mely pedig képviselőtestületünk jó részénél nem kedves; ne nehezítsük tehát a reform behozatalát még ilyen alaptalan aggály felkeltésével is.

Biztosan mondhatjuk, hogy nem mi vagyunk az elsők s nem egyedül állunk e tekintetben, mert vannak hozzánk hasonló önkormányzati joggal bíró városok, hol már ezen reformot megvalósítottak.

Újdonságok.

Szentés, 1890. márc. 23.

— **Bizottsági ülés.** A városi szervezeti szabályrendelet készítésére kiküldött bizottság két havi szünetelés után f. hó 21-én tartotta második ülését, melyen a szabályrendelet tervezetnek részleges és érdemleges tárgyalását kezdette meg.

A két hónapi időköz szükséges volt arra, hogy a bizottság által az új szabályrendelet egybeállítására végett megbízott tanács a tervezet elkészíthesse, s tekintve az elaborátum nagy terjedelmét s annak nagy részletéseit, ki kell nyilvánítanunk, hogy a tanács az eltelt két hónapot nem hiába vette igénybe.

A tervezet a bizottság első ülésében elfogadott elvek alapján s tekintetbe vétele mellett készült s foglaltatott szakaszokba, úgy hogy a második ülésben a bizottság abban a helyzetben volt, hogy annak részletes tárgyalásához hozzá foghatott.

A bizottság második ülése a fentemlített napon pont 9 órakor vette kezdetét s délután 1 óráig megszakítás nélkül tartott s délután 3 óráig kezdve pedig est 7 óráig. Összesen 95 szakasz nyert elintéztést.

A szakaszok nagy része stílári módosítást szenvedett csak, egyébként pedig változatlanul elfogadtatott.

Mindössze két szakasznál keletkezett hosszabb vita. Egyik a polgármesteri ügyés hatáskört meghatározó szakaszok tárgyalása közben merült fel *Szeder János* biz. tag azon indítványa folytán, hogy tekintettel arra, miszerint a városnak sok ügyében előfordulhat érdekei megóvása végett szükséges oly kiadásokat teljesíteni, melyeket az ügy természeténél fogva sem elszámolni, sem a költségvetésbe felvenni nem lehet, célszerűnek tartanák, ha egy szakaszban szabályrendeletileg intézkedne a város a polgármester kezéhez egy meghatározandó összeg juttatásáról, melyet az aztán a város érdekében elszámolás kötelezettsége nélkül költethetne el.

Ez indítvány azonban *Sarkadi N. Mihály* polgármester, *Balogh János* és *Sima Ferencz* biz. tagok heves ellenzése következtében, mely az indítvány tarthatatlanságára s elfogadásának lehetetlenségére irányult, elfogadva nem lett.

Másik említésre méltó vita, a jog- és pénzügyi tanácsosokra nézve javasolt kvalifikáció kérdésében merült fel. *Balogh János* biz. tag ugyanis, kijelentvén hogy ő nem ellensége a kvalifikáció megállapításának azon áliásokra nézve is, mely állásokról eddig országos törvény nem intézkedik, de miután az 1886. évi 22 t. c. 73. §-ában azt mondja, hogy előjáróvá választhatik minden 24 éves és uagykori honpolgár, kizártnak tartja a városi képviselőtestületnek ezzel szemben a javaslat elfogadása esetén korlátozó intézkedését s azt hiszi, hogy felebbezés esetén ez a felsőbb hatóságok által töröltetni fog. *Sima Ferencz* is hozzájárult e nézethez s e szempontból ő is ellenzi a minősítések megállapítását. *Szedes János* elleneti, hogy ez most már kérdés tárgyát sem képezheti, mert a bizottság első ülésében megállapodott abban, hogy a kvalifikációt minden egyes állásra nézve behozza s ennek alapján a fizetés felemelésbe is bele megy, s ennélfogva azt figyelmen kívül hagyni kéri. Szóltak még e kérdésben *Dr. Fildő Tihamér főjegyző*, *Borján Lajos városi ügyész*, *Nyáry László* s *Dr. Mátéffy Ferenc* a tekintetben, hogy a kvalifikációt minden egyes állásra vonatkozólag megállapíthatja s város szabályrendeletében, a hivatkozott törvényszakasz intézkedése ellenére, a községi törvényben lefektetett elvek alapján. A vitának azonban szavazás vetett véget. *Balogh János* a szavazás előtt már előalt az általa előterjesztett kifogástól, kijelentette azonban, hogy nem azért teszi, mert a felszólalók jogi érveikkel beigazolták volna az ő nézete tarthatatlanságát, hanem mert egyikük kijelentette, hogy bátran benne hagyhatják a kvalifikáció megszabását a szabályrendeletben, ha netán felebbezés esetén a felsőbb hatóság megváltoztatná is, azzal vizsgálatihajják magukat, hogy szegycenitjes munkát nem végeztek, hanem a városi tisztikar emelésére törekedtek, habár sikeretlenül is. Úgy hogy szavazáskor a szabályrendelet tervezete mellett s nem ellene szavazott s jelentékeny szótöbbséggel elfogadta a bizottság a tervezetben foglalt intézkedést.

Az esti 7 órákor véget ért bizottsági ülés, bizonytalan időre elnapoltatott a tanácsülés miatt és azért, mert a f. hó 22-én tartatik meg a városnak a regálemegváltás peressé vált kérdésében a tárgyalás a közigazgatási bizottság és céra kiküldött albizottsága előtt.

— **Lévay Ferenc** kir. tantelegyelőnek lapunk közzéadásra közölt nagyérdékű cikkére e helyütt is fölhiujuk az olvasó közönség figyelmét. Különösen a mai napon új életre hívandó „*Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület*”-nek nem ajánlhatjuk eléggé, hogy tegye magáévá a tantelegyelő eszméjét és tűzze ki feladatául, Szentesen vármegyei alaptól állami és városi segítségével, de főképp magának az egyesületnek anyagi támogatásával egy mintaszert földmives iskolát felállítani, mert a cikkíróval együtt mi is meg vagyunk győződve, hogy a régi, kezdetleges gazdálkodásban gyökeres változást, okszerű javulást csak iskola hozhat létre; éppen ezért érdekel várjuk Lévay

Ferenc tantelegyelőnek a földmives iskolára vonatkozó részletes javaslatát.

— **Meghisult estély.** Kaszinók évek óta gyakorlatba hozta a téli theaeestélyek tartását, melyek közül egy egy minden télen sikerült is, hanem a másodikok bizony már nem igen tudnak közönséget tojni. Pedig e theaeestélyek elég kedélyes lefolyásnak szoktak lenni — egyszer egyszer. Hanem hát, csak theaeestély biz az, az örökös en egy theaeestély, melynek élvezésébe a közönség belefírad. Mert a közönség olyan, mint a „*Váljunk el- Ciprienje*”. Ez is, akár milyen boldog házass életet él, csak kereste a változatosot, mondván: mindennap sóbafótt és főzelek — hiszen ez jó étel, de végre is megújja az ember, és keresi a változatosot. Hát bizony a kaszino tagok is csak úgy vélekednek: minden télen theaeestély — hiszen jó és meg is járja egyszer. De, tisztelt kaszino, hozzon már be valami változást a programjába, mert az örökös theaeestélyt megújja ám az ember. — S hogy csakugyan megújja: ezt legkezebbben illusztrálja az az iv. mely hetek óta van a tekeasztalra kitéve s amelyre ennek dacára, a tegnap este térvezett theaeestélyre alig 15-en irtak alá, úgy hogy az estély, részvét híján meghisult.

— **Mit akar Kecskemét.** Kecskeméti földbírtokosok megvettek a pusztaszeri bírtok egy jó részét és azzal a kereséssel járultak a helygymnáziumhoz, szakítandó ki az ő pusztaszeri pusztájukat Csongrádvármegyéből és csatolná Pestmegyéhez, illetve a kecskeméti törvényhatósághoz. E kérésüket azzal indokolták, hogy pusztájukat Kistelekhez tartoztassák, a községi előjárósága nem teljesíti velük szemben előjáróit tisztelt és köteleességet, ahogy azt tőle törvény és jogszertint elvárhatnák. A miniszterium a kérényt beküldte a főispánhoz, ki szeretett a vármegyéből való terület kihatásának meg csak gondolata ellen is a legerélyesebben tiltakozni. Mert — mint tiltakozásában igen helyesen említi — ha a kecskemétiéknékné panaszuk van Kistelek hatósága ellen és ha az előjáróság tényleg nem teljesíti feladatát, ebből nem az következik, hogy Pusztaszer területileg és közigazgatásilag Kecskeméthez csatolassék, hanem igenis az, hogy Kistelek előjárósága köteleessége teljesítésére a törvény szigorával kérészerítessék, mire nézve azonban a kecskemétiékné ne a miniszterhez szaladjanak, hanem illetékes helyen álljanak elő panaszukkal.

— **A városi iskolaszék** f. hó 21-én ülést tartott, a melyen több fontos ügy került napirendre. Legérdekebbébb tárgytul mindenesetre az szolgált, hogy a polgári leányiskolában mikép állhatna fel már a legközelebbi iskolai évben a még hiányzó IV. osztály? Nagy ideje is volt már, hogy az iskolaszék e fontos kérdéssel ismét foglalkozzék, mert az iskola kiegészítésére szolgáló épületet, a Mácsai féle házat még tavaly ilyenkor megvette a város és így már éppen egy esztendője hever minden haszon és kamat nélkül a városnak mintegy 3000 forintnyi tőkéje. Reméljük azonban, hogy a kérdés, a melynek sikeres megoldásához eddig is csak egy kis ügybürgőség hiányzott, ezuttal végkép eldől, még pedig az iskolának javára. Az iskolaszék nem fejezhetné be nem sokára véget érő megbízatását szében és méltóbban, mintha a maga nevéhez fűzhetné a polgári leányiskola tovább fejlesztésének és kiegészítésének dicsőségét. Az ülésnek többi kisebb-nagyobb fontosságú határozatai közül említésre méltó még azon helyes intézkedés is, hogy az iskolaszék ezentúl tagjai sorában helyet ad a polgári iskola igazgatójának, egyelőre szavazati jog nélkül, de meg vagyunk győződve, hogy a városi közgyűlés az iskolaszék legközelebbi ujjalkotásakor a polgári iskola igazgatóját hivatalból való, állandó iskolaszéki tagnak

fogja kijelenteni és így módot nyújt arra, hogy e testületben a szakértelem mentől nagyobb mértékben legyen képviselve.

— **Példás büntetés.** Ma, mikor mindenfelé felbuzgó az a legundokabb társadalmi bűn: a közpénzek elikkasztásának gyoma, méltán feltűnést kelt és megnyugtatóan hat az a példás szigor, melyel a helygymnáziumi főfelügyelő a télegyházi sikkasztásból kifolyólag mindazokat sújtotta, kiknek hivatalos hanyagsága és köteleesség mulasztása e sikkasztást lehetővé tette vagy könnyítette. Az eset az, hogy *Milócsics Kálmán* volt városi adóépítésznek, tíz év alatt mintegy 34.000 forint sikkasztot s aztán ügyíllkos lón. A vizsgálat folyamán kiderült, hogy az ellenőrzésre hivatott összes közeleket köteleességmulasztás terheli s bár a vármegyén megéjített ügyelmi vizsgálat folytán e köteleesség mulasztó hivatalnokokat egytől egyig visszahelyezték ismét hivatalukba, az ügy fellebbezéssel a helygymnázium elérékerült, ki a télegyházi polgármestert, számvévőt és ellenőrt hivatalvesztésre ítéltre és elrendelte, hogy az egész kárt — amennyiben a sikkasztók vagyonából nem telik, megtérítsék. E kárterítésre első sorban az ellenőrt, másodsorban a polgármestert és számvévőt, továbbá a közpénztárnok, ki szintén mulasztást követett el, de nem hivatalvesztésre csak pénzbírságra ítéltetett — s végül, amennyiben az elsorlatok vagyona nem futná, a városi képviselőtestület tagjai lesznek kötelesek. Valóban, csak örvendenünk lehet a miniszter e példás szigorán, melyre nagyon nagy szükség van, hogy végre a községi képviselet tagjai is mindentel tudatára jöjjének állasuk felelős voltának.

— **Vigyázza hajts!** E figyelmeztelés nem ártana minden utasnak jó kövér betűkkel kiírni s aztán, ha már kiírta, a figyelmeztetés fel nem vonófel jól megbizósolni, mert bizony a lohántó uraságok és kocsisk gondatlan hánvivélsége nagyon sok szerencsétlenséget okoz, mi egy kis vizsgálatnál elkerülhető volna. Ily vizsgálatlan, sebes hajtsában bravuroskodótt *Simon Mihály* polgármesterünk a f. hó 21-én, eszevesztett tempóban vágta be a városba és elhíve *Szörös Mihályt*, ki nem terletett már ki a száguldo lovak utjából, Szerencse nem a szerencsétlenségben, hogy az így elgázolt csak kisebb sérüléseket szenvedett: de az ilyen bravurosisokat azért nem ártana egy kis vizsgálatra tényleg kitiltani hadi kálmé le kisse a verük.

— **Veres kereszt.** A veres-kereszt egyet f. hó 23-én, szerdán d. e. 10 órákor tartja alakuló gyűlést a vármegyeház nagytermében. A gyűlést *Sarkady N. Mihály* polgármester csak az eddig gyeren kibocsátott aláírású levek aláíróit hivatna meg ez alakuló gyűlésre s minthogy a gyűjtést csak egy-két több városi tisztviselőre bízta, kik egyenként hivatalos teendőkkel vannak igénybe véve, ez okon gyűlt ugyan össze annyi aláírás, amennyivel az egylet megalakulhat, de nem annyi, amennyinek így nagy, népes és gazdag városból, tekintettel különösen a csekély évi tagsági díjra, gyűlnie kell. Igaz, hogy a gyűjtés nincs befejezve s épp ezért a gyűlésen nemcsak a személyenként megüvöltökhetnek részt, hanem mindenki, ki az ügy és vele kapcsolatos emberbaráti cél iránt részvételt van, de még is furcsa, hogy nálunk mindenhez, még egy jótékony cél előmozdításához is olyan visszasan fognak mindög, mint sehoh másból. Mert másból legatább a sajtó útján értesül a közönség idején az ilyenről és az ily ügyvivői igénybe veszik a legszebbesb alapon a sajtó közreműködését, belevonják az eszme terjesztői, zászlóvivői közé. Mi még e gyűlés tartásáról is magánuton értesülünk és ez — valljuk meg, nem előnyére, de hátrányára van a jó ügynek, nem azért, mintha mi meghívás és értesítés nélkül, magunktól is nem lelkesülünk ily emberbaráti intézményekért — azt hisszük, ez a vád minket a legkisebb mértékben illethet. — Hanem: mert nem bírnak kelő tájékozódással a felől: mit, hogyan akarunk? s így kelő időben a közönség figyelmét is alig kelthetjük fel úgy, ahogy szeretnők. De nálunk hiába a panasz: siket fülekre talál, E helyett hát értesítjük a közönséget, hogy a fentjelzett gyűlésben min-

Az 1500.1890. H. M. számhoz.

Hirdetmény.

1. A sorozó bizottság a szentesi sorozó járásban Szentes újoncállítási székhelyén 5 nap alatt és pedig 1890. április 12 től április 16-ig fogja végezni:

a) a hadi szolgálatra való képesség megállapítását;

b) a hadképeseknek talál: egyének besorozását a közös hadseregbe, a honvédségbe és ezek póttartalékba;

c) a felszólalások vagyis a törvény értelmében a póttartalékba való besorozás kedvezményére igényel bíró családfenntartók, illetőleg ezek hozzátartozói, továbbá papnövédek és papjelöltek, népiskolai tanítók és tanítójelöltek, végre öröklött mezei gazdaságok birtokosai által benyújtott kérvények tárgyalását és elintézését.

d) a családi tekintetből vagy a tanítóképzései tanulmányok befejezése céljából való szabadságolás iránt, valamint végre

e) az egyévi tényleges szolgálat kedvezményének megadása iránt benyújtott kérvények elintézését.

2. A folyó 1890. évi újoncállításra az új védtörvény értelmében az 1869 ik. 1868 ik. és 1867 ik. években született hadkötelesek vannak felhívva.

3. A sorozásra felhívott hadkötelesek közül, a keresetképeség tekintetéből megvizsgálendő férfi rokonokkal együtt, a főntebb kitűzött időszaknak minden egyes napján csak annyian jelenjenek meg, a hányra nézve az újoncállítási eljárást el lehet végezni: e célból a következő napirend állapíttatik meg, úgy mint:

Április hó 12. napján a büntetésből a korosztály és sors szám rendjén kívül az A) lajstrom alapján, továbbá a korosztály és sors szám rendje szerint a B) lajstrom alapján állítandó egyéneknek kívül azon első korosztálybelieknek, vagyis 1869 ik. évi születésűeknek kell megjelenniük, akik az I. sorsszámtól 220. sorsszámgig terjedő sorsszámok alatt vannak felvéve; április 13 án, vasárnap, szünet.

Április hó 14. napján azon I. korosztálybeliek, vagyis 1869. évben születettek, kik 221—311 ig, valamint azon II. korosztálybeliek, vagyis 1868-ban születetteknek, kik 1—171. sorsszámgig vannak felvéve;

Április hó 15-én azon II. korosztálybelieknek, kik 172—295-ig, valamint azon III. korosztálybeliek, vagyis 1867-ben születetteknek, kik 1—154. sorsszámgig vannak felvéve;

Április hó 16-án azon III. korosztálybelieknek, kik 155-től 242 sorsszámgig vannak felvéve, valamint a családi tekintetektől a régebbi védtörvény alapján felmentetteknek, s akik ez okból a póttartalék és honvédség nyilvántartásába jutottak: e napon kell megjelenniük azon vidéki illetőségű s itt tartózkodó hadköteleseknek is, kiknek állítási lajstromaik ide áttéve lesznek, ezek bevégzése után a lajstromok egyeztetése és lezárása.

4. A hadkötelesek és ezeknek a keresetképeség tekintetéből megvizsgálendő férfirokonai is kötelesek a sorozó bizottság előtt, amely napokonként reggeli nyolc órakor kezd meg működését, idejében és tisztán megjelenni. A sorozásra való megjelenésnek, valamint egyáltalában a védtörvényből folyó kötelezettségeknek elmulasztása, ezen hirdetésnek vagy a törvénynek nem tudása által nem menthető.

Aki a sorozó bizottság előtt a sorozásra kitűzött időre kellő ok nélkül meg nem jelenik, az esetleg a törvényes kénszereszközök alkalmazásba vétele mellett fog elővezetett, és ezenkívül, ha kesedelmet nem igazolja, 10 forinttól 200 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő; ha pedig szándékosan marad el a sorozásról, mint hadköteles szökevény, a körülményekhez képest, egy vagy két évi szolgálathoz szabítással, esetleg 3 naptól 2 hónapig terjedhető elzárással, és 15 forinttól 300 forintig terjedhető pénzbüntetéssel fog büntetni.

Szentesen, 1890. március 17 én.

3—1 Dr. FİLŐ TIHAMÉR,
főjegyző, Szentes város katonafővezetője.

P SER HOFER J.-féle

gyógyszertár Bécsben
Singerstrasse 15. sz. „Zum gold. Reichsapfel“.

Vértisztító labdacsok ezeltől egytetemes labdacsok neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan igen sok oly betegség létezik, melyben e labdacsok csodás hatásukat fényesen bebizonyították.

Évtizedek óta ezen labdacsok általában igen el vannak terjedve, számtalan orvos rendel azt, s alig akad család, melyben ezen kitűnő háziorszer ne volna egy kis készlet.

1 dohoz 15 labdacsottal 21 kr., 1 tekerés 6 dobozzal 1 frt 5 kr., bérmentelen utánvét mellett megküldéssel 1 frt 10 kr.

A pénz előleges beküldése mellett, bérmentes megküldéssel együtt 1 tekerés labdacso 1 frt 25 kr., 2 tekerés 2 frt 30 kr., 3 tekerés 3 frt 35 kr., 4 tekerés 4 frt 40 kr., 5 tekerés 5 frt 20 kr., 10 tekerés 9 frt 20 kr. (1 tekerésnél kevesebb nem küldetik szét).

Kérjük határozottan Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsokat kérni s arra ügyelni, hogy a dobozok tetején levő felírás minden dobozon a használati utasításban látható Pserhofer J. névalírással el legyen látva és pedig ~~az~~ **véres** nyomásban.

Fagy-balzsam, Pserhofer J.-féle, 1 tégely 40 kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.

Keskeny útifü-nedv, harut, reaktív, gőrcsokhűtés stb. ellen, 1 palack 50 kr.

Amerikai köszvény-kenőcs, 1 forint 20 kr.

Por lábizzadás ellen, Egy doboz ára 50 kr., bérmentes megküldéssel 75 kr.

Golyva-balzsam, 1 üvege 40 kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.

Elet-essencia (prágai csepp), magrólott gombócok emésztés ellen, Egy üvege 24 kr.

Angol csoda-balzsam, 1 üveggel 50 kr., egy kis üveggel 12 kr.

Fiaker-por, kohóság stb. ellen, 1 dobozzal 35 kr., bérmentes megküldéssel 50 kr.

Tannochinin-hajkenőcs, Pserhofer J.-féle a legjobb hajjavasító szer 1 szelencze 2 frt.

Egytetemes tapasz, STEUDELI tanítói, sebek ellen javít bizonytalan háziorszer. Egy tégely 50 krajczár, bérmentes megküldéssel 75 kr.

Egytetemes tisztító só, BULLRICH A. W.-ól. Kúrási háziorszer magzart emésztés minden következményét ellen. Egy csomag ára 1 frt.

Az itt felsorolt készítményeken kívül, valamegyi az ausztriai lapokban hirdett bel- és külföldi gyógyászati különlegességek készleten tartatik, s minden esetleg rákérdezéssel kiküldetésre pontosan s legutányosabban beszerzetetik.

Postai küldemények az összeg beküldése, nagyobb megrendeléseknél utánvét mellett a leggyorsabban eszközödtetnek.

A pénz előleges beküldése mellett (legkevesebben postarésztvény mellett, a vitéldíj sokkal kevesebb kerül, mint az utánvételtől mellőtt való küldésnél).

Hirdetmény.

A szegedi m. kir. pénzügyigazgatóság körrendelete értelmében felhívottnak mindazon hadmentességi díjkötelezett egyének, kik az 1890. évi kiróváshoz szükséges bevallásaikat a törvényes határidőben — vagyis február hóban — be nem adták, hogy azt ezen hirdetés közzétételétől számított 8 napi záros határidő alatt a városi adó-

hivatalhoz (főlegyházi Török-ház) annyival inkább beadják, mivel ezen újabb határidő be nem tartása esetén hadmentességi díjuk hivatalból fog megállapíttatni és ezenkívül érzékeny pénzbiroságban fognak elmarasztaltatni.

(Városi adóhivatal.)

Szentes, 1890. március 21.

TÓTH KÁLMÁN,
adóügyi tanácsnok.

Üzleti értesítés.

Van szerenősem a n. é. közönséget értesíteni, hogy a tavaszi és nyári idényre mindennemű kül- és belföldi legújabb divanú gyappjú **kelmeim** megérkeztek, és elvállalok mérték utáni öltözetek készítését a legmérsékeltébb áron.

Továbbá mindennemű

kész férfi- és gyermekruhák

nagy választékban vannak, úgyszintén, női tavaszi kabátok és csinos esőköpenyek.

Azonkívül nagy raktárt tartok főmervien, kamgárn, triko és posztókból, melyekből

magyar ruhákat jutányos áron készítek

úgyszintén magyar öltözetek készen is mindig kaphatók, melyek nálam olcsóbban beszerezhetők, mint bárhol!

Midőn a n. é. közönség becses pártfogását továbbra is kérem, maradtam

mély tisztelettel

CZUKERMANN BERNÁT.

Legjobb asztali- és üdítő-ital.

Hazánk legkedveltebb

savanyuvize

A MOHAI ÁGNES FORRÁS

vegyelmezve dr. LENGYEL BÉLA egyetemi tanár ur által.

Ü lésége József főherceg asztalán rendes itallal szolgál.

Mindazon tisztelt fogyasztóknak, kik ezen ásványvizet akár borral, gyógykezelésre, vagy tisztán mint asztalvizet előszeretettel használják, kérjük az rövidítve

ÁGNES-

forrás néven kiszolgáltatni.

A nagyrelemlő közönségnek asányvizünket szives jóindulatában ajánlván, maradtunk teljes tisztelettel az ÁGNES forrás kúthozel. Mohai.

Ajánlva a bel- és külföld számos orvosi tekintélyei által főleg a felelzési-, emésztési-, szervek hurutos bántalmánál, hatásosan gyógyítja a Rhachitist, gör vély-, vese- és köszvénybajokat, ép úgy használható a tagok csúszos bajainál, gyermekeknél meggátolja a túlságos gyomor-savany képződést s fokozza az idegrendszer tevékenységét. Gázdag szensav tartalma folytán ezen üdítő savanyviz a legkellemesebb ízűvel bír s borral használva igen nagy keletnek örvend.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, fűszerkereskedésben és vendéglőjében kapható. — Országos főraktár:

ÉDESKUTY L. esz. és kir. és szeb kir. udvari udvari viz-szállítómal Budapest, Erzsébet-ter 8. szám.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend

A SOULACI APÁTSÁG (Francia-Ország) Dom MAGUKLONNE, prior Főtisztelendő Benedek rendi atyái

Fogvize, Fogpora és Fogpastája

2 arany érem díjással 1889. Június 1884. A legmagasabb kitüntetések Feltaláltatott 1873. I. érem BOURSADO Péter prior által.

« A főtisztelendő benedekrendi atyák fogvizének használata, naponta két-három csoprot vízbe véve, megakadályozza az egyszerű a fogak olvaságát melyeknek felarogást és széleságot okoztat, a mennyiben a foghúst erósti s teljesen egészes-gesé váltottatja.

« Szőlőszőlőt tisztán tehat olvasóknak, midőn őket ezen régi és precízium készítményrel ágyalmentetjük, melyek a legjobb gyógy-erósti s a fogtájás vilám egrovitit óvassék képezik.»

A ház megalapítatott 1807-ben. Vezérügynök: **SEGUIN** 106 & 108, 102 Cours-d'Alsacey BORDEAUX

Nyári legelő.

Túl a Tiszán, az alsópusztaszer újsárdai legelőre mintegy 400 drb. szarvasmarha vállaltatik föl

nyári legeltetésre.

Kik a legelőre jószágot bajtani kívának, lövőbb értesítést nyernek ez iránt Szentesen Dr. Schlesinger Károly ügyvédnél vagy Mindszenten Winmer Károly, Schlesinger Juda és Génes György uradalmi bérloknél.

PESTI HIRLAP

Legelterjedtebb, legkedveltebb és amellott legolcsóbb magyar napilap.

PESTI HIRLAP

Kormánytól és pártoktól független, demokratikus irányu politikai napilap. Szabadságvágy és függetlenség minden irányban: az a jelszó, melyhez hű maradt, immár 12-ik éve, mindig. És hű marad ezentúl is. Közkezdveltség tekintetében vetélytárs nélkül áll. Kétségtelenül a legközelebb és változatosabb tartalmu az összes napilapok közt. Zene- és sorsalási mellékleteket egyedül a «Pesti Hirlap» ad előfizetőinek.

Mutatványos számokat

egy levelező-lapon nyilvánított óhajra egy hétig ingyen és bérmentve küld a „Pesti Hirlap” kiadóhivatala (Budapest, Nádor-utca 7. sz.)

Előfizetést kezdeni a hó bármely napjától lehet. — Az előfizetési pénzek a „Pesti Hirlap” kiadóhivatalába küldendők.

Előfizetési árak:

Egész évre 14 frt. | Fél évre 7 frt. | Negyedévre 3 frt 50 kr. | Egy hóra 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Összetévesztések kikerülése végett csakis PESTI Hirlap irandó cím gyanánt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Nádor-utca 7. sz.

Összetévesztések kikerülése végett csakis PESTI Hirlap irandó cím gyanánt.

Üzleti értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudására hozni, hogy a Betlehem-melletti Sajtós-féle házban levő kárpitos és bútorkraktáramban folyton dúsz választékát tartom a saját készítésű mindenféle fényezett és fénytelen legújabb divatú bútorok és kárpitos-munkáknak, melyek nálam mindenkor a legjutányosabban, részletfizetésre is kaphatók.

Üzletemet a n. é. közönség további pártfogásába ajánlván

Szentes, 1890. márc. hó.

tisztelettel **FÁBIÁN ÁRMIN,**
kárpitos és bútorkereskedő.

Hölgyek figyelmébe.

A tavaszi idény beálltával nagy választékú női kalap raktáramat vagyok bátor a tisztelt hölgyek figyelmébe ajánlani.

Miután bécsi és b.-pesti bevásárlásaim nagyban eszközöltem, azon helyzetben vagyok, hogy tisztelt vevőimnek a legjutányosabb árak mellett szolgálhatom.

2—1

Kiváló tisztelettel
Jakó Mihályné,
divatárúsnő.

(Üzlethelyiség Sz. V. Takarékpénztár épületében.)

Lakbérbeadás.

Hegedűs Vilmosnak I. tized 296. sz. alatti saját házában egy udvari lakás kiadó és azonnal elfoglalható.

Bolt és lakás bérbeadás.

Az ev. ref. egyháznak a piactéren lévő bérház kispiac utcai részén lévő kisebb bolti helyisége, továbbá a kurcparti utcában lévő, I. t. 172. számú háza Szent-György naptól kezdve, egy vagy több évekre haszonbérbe kiadó; — bérleti szándékozók a gondnoki hivatalnál jelentkezzenek. 2—2

Rövid használat után nélkülözhetlen fogtisztoszer.

A fogak szépsége

Uj amerikai
GLYCERIN-FOG-CREME
(orvosrendőrileg megvizsgálva)

KALODONT

SARG F. A. FIA
és TÁRSA

cs. kir. udv. szállító Bécsben.

Kapható minden gyógyszerárban és illatszerekkereskedésben.

52—32

Darabja 35 kr.

Szentesen kapható id. Várady Lajos gyógyszerárban.

Vizsgáljatok meg mindent s a legjobbat válasszaték.

Ezerszeresen kipróbált s orvosi tekintélyek és számos magános bizonyítványokkal kitüntetett készítmények:

Dr. Miller mohóvényvedve, meglepő hatású köhögés, rekedtség-nél, torokfájás, nyálkásodás, kezdődő tüdőgümónél és egyáltalán a legzörszervek minden gyuladásánál. Tegelyben gyermekes és felnőttek számára. Egy tegely ára 50 kr.

Dr. Miller görös övobalzsama. Ezen balzsam celszerű és ajánlatos gyomorfájás és gyomorgörös, gyomor-hurut, gyomordaganaat, hányás, hasmenés, fölfúvódás esetében. Kólikás fájdalmaknál az eredmény csaknem rögtön. Továbbá minden hosszadalmas és kimerítő betegség után, amennyiben az emésztést nagyban előmozdítja. Ezen kitűnő szernek különösen fahéjban egyetlen háztartásban sem kellene hiányoznia. Egy üveg ára 1 frt 50 kr. Fél üveg 80 kr. o. e.

MILLER tyukszem-balzsama.

Csalhatlan szer tyukszemek, szemölcsök és fájdalmas bőrkeményedések ellen.

Kitűnő hatású folyton ezen szer napról-napra növekvő keresletnek és elterjedésnek örvend.

Nétalan előfordulható hatás nélküli utánzásoktól való megóvás végett kéretik mindenki, csakis Miller tyukszem-balzsamát kéri.

Ára egy skatnyójában levő üvegcsének használati utasítással együtt: 60 kr. o. érték.

Szentesen valódián kaphatók:

ROBICSEK GÁBOR, fűszerkereskedő úrnál.

Üzlethelyiség változtatás.

Alulírott tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséget, hogy a Dobrai Sándor kereskedő ur házában 6 év óta fennálló

férfiszabó üzletemet

saját házamba (I. t. 541. sz. a. a. vasártéren) tettem át.

Amidőn ezt az úri és gazdálkodó közönség tudomására hozom, ugyanez alkalommal van szerencsém azt is tudatni, hogy

bel- és külföldi mindennemű szövetekből férfi öltönyök megrendelhetők

s munkadíjjal egy öltözet készítéseért az öltözet minőségéhez képest 5, 6 és 7 frtot számítok.

A nagyérdemű közönség irántam tanúsított eddigi pártfogását megköszönve és azt továbbra is kérve, maradtam

Szentes, 1890. március 2. tisztelettel

Solti Ferencz
férfiszabó.

6—4

Néhai Pollák Emánuel

örökösait illető

Szentes városi III. tized 41 számú háznál,

a piactéri felsőlakás, az udvaron pedig két önálló lakás bérbe kiadó.

Értekezhetni lehet KISS ZSIGMOND ügyvéd hagyatéki gondnokkal.

2—2

Eladó ház.

Farkas Benedékné Fülöp Mária I. tized 5. sz. a. háza

igen kedvező feltételek mellett eladó.

A feltételekről értesítést adás alkoma fel van hatalmazva a Szentesi takarékpénztár igazgatósága.

2—2

SCHLICK-féle Vasöntöde és gépgyár részvény-társaság Budapesten.

Gyár és irodák:

VI., külső váci-út 1656. 99. sz.

Városi iroda és raktár:

VI., Podmaniczky-utca 14. sz.

Ajánlja kitűnő és szilárd szerkezetű, számos első díjjal kitüntetett:

SCHLICK-féle szab. 2 és 3 vasú ekéit

és szabadalm. melyítő ekéit, melyítő ekéit övezetekkel, eredeti Schlick és Vidacs-féle

egyvasú ekéit,

talajmivető eszközöket, boro-műt és rogtoro hegereit.

Schlick-féle szab. **'Haladás'** sorbavető gépet.

Szörvavető gépek, többvasú ekékre alkalmazható tengeri- és réz-ültető készítőgépek. Közülben vannak továbbá gőz- és járgányos roptól készülő, gabonatisztító rosták (Baker és Vidacs rendszer), távaramánykészítő gépek, tengeri mozgólók és daráló, örlőmalmok és olajmalmok berendezések.

Eredeti amerikai kéveköto és marokrakó arató gépek és fűkaszálo gépek.

Legjutányosabb árak. Előnyös fizetési feltételek.

Arjegyzekek kicélnatra ingyen s bérmentre.

JEGYZET Van szerencsénk ezenel t. c. üzletbaratink becses tudomására hozni, hogy noha a VI. Podmaniczky-utca 14. sz. alatt lévő irodánk legnagyobb részét a külső váci úton lévő gyártelepünkre helyeztük át, mindazonáltal ezen irodai helyiségükben t. üzletbaratink kegyelme érdekében egy városi irodát tartuak fenn. valamint, hogy ugyanott építési cikkeink és gazdasági gépeinkből raktárt létesítettünk.

Kiváló tisztelettel!

18—3

A Schlick-féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság igazgatósága.